

2375-06 Diagnosztizálás – monitorozás - előkészítés követelménymodul szóbeli feladatai

1. feladat

A városban influenzajárvány van. A rendelésre fertőző betegségre utaló tünetekkel érkezik a beteg, magas a láza, derék- és tagfájdalomra panaszodik.

Tájékoztassa betegét a járványokkal, fertőző betegségekkel kapcsolatos tudnivalókról, és megelőzésükről! Készítse fel betegét a fizikális vizsgálatra!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a fertőzés, fertőzést befolyásoló tényezők
- elsődleges és másodlagos mozgatóerők
- szezonális, periodicitás
- fizikális vizsgálatok és elvégzésükhöz szükséges eszközök
- kardinális tünetek észleléséhez szükséges eszközök
- vizsgálati eredmények rögzítése, dokumentálása, számítógépes célprogram használata
- a fertőző beteg környezetével kapcsolatos teendők

2. feladat

Fiatal nő érkezik a nőgyógyászati ambulanciára. Az anamnézis felvételekor elmondja, hogy erős alhasi fájdalommal jelentkező, darabos, alvadékos, bőséges menstruációs vérzése van. Kb. egy éve már myoma gócot diagnosztizáltak nála. A panaszok és tünetek egyre erőteljesebbek, ezért jelentkezett a kivizsgálásra.

Készítse fel, tájékoztassa a beteget az ultrahangvizsgálattal kapcsolatban!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- vérzési rendellenességek, lehetséges okaik
- a méh jóindulatú daganatai
- a méh rosszindulatú daganatai
- a beteg pszichés és szomatikus előkészítése hüvelyi ultrahangvizsgálatra
- a beteg megfelelő pozícióba helyezése
- a vizsgálati eredmények rögzítése, dokumentálás

3. feladat

35 éves fiatal nő érkezett rákszűrésre.

Beszélje meg a beteggel a rákszűréssel kapcsolatos tudnivalókat!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a hüvely, méh élettana
- a humán papilloma vírus (HPV) szerepe a méhnyakrák kialakulásában
- az onkocitológiai vizsgálat, a kenetvétel
- a kenet értékelése

4. feladat

A beteg allergiás tüneteket mutat, beutalóval kivizsgálásra érkezett.

Ismertesse a szervezet védekezőrendszerével kapcsolatos tudnivalókat az eset kapcsán!

Tájékoztassa a beteget a vizsgálattal kapcsolatosan!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- mikrobiális immunológia
- autoimmunitás
- immunhiányos állapot
- allergológia
- szerológia
- ellenanyagok, immunglobulinok
- immunválasz
- antigének
- allergiás bőrpróbák kivitelezésének menete
- allergia, túlérzékenységi reakciók

5. feladat

50 éves nő az emlő önvizsgálatakor csomót észlelt a mellében kb. fél éve, az utóbbi időben pedig már fáj is neki.

Tájékoztassa a beteget a mammográfiás vizsgálatról, annak szükségességéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a felmérés mozzanatai
- az ápolási diagnózis célja
- az orvosi diagnózis célja
- a mammográfia lényege, a vizsgálat menete
- a betegek és a dolgozók sugárvédelme
- az eredmények dokumentálása

6. feladat

Édesanya 11 hónapos csecsemővel érkezik. Elmondása szerint a baba szokatlanul csendes, aluszékony. Lázas, fájdalmasan sír, vizelete kevés, más színű.

Kérdezze ki a szülőt! Tájékoztassa a vizeletminta-vételről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- adatok gyűjtése
- anamnézis készítése
- fizikális és egyéb vizsgálatok
- tünetfelismerés (objektív, szubjektív)
- kóros és riasztó tünetek
- vizeletvizsgálatok
- vizeletfelfogó tasak felhelyezésének menete
- mintavétel menete, szabályai
- aszepszis, antiszepszis szabályainak betartása

7. feladat

A nyári gyermektábor lakói közül tízen betegedtek meg. Délelőtt fagyaltotni voltak. Hányással, hasmenéssel, lázas tünetekkel érkeztek a rendelőbe.

Beszéljen az eset kapcsán a Salmonella-járvány kialakulásáról, lefolyásáról, kezeléséről!

A feladat megválaszolása során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a járványtan feladata, a járványtan elmélete és gyakorlata

- a járvány kialakulását elősegítő tényezők (elsődleges, másodlagos mozgatóerők)
- izolálás
- fertőtlenítés
- nyilvántartásba vétel
- székletminta küldése az ÁNTSZ-be, a székletminta-vétel protokollja, szabályai
- a vizsgálat kérése, dokumentálása
- a mikrobiológiai labor működése, szabályai

8. feladat

A szemészeti ambulanciára érkező betegnek látászavara, látótérkiesése, szem- és fejfájása van, illetve szemgolyója egyre keményebb. A szemész szakorvos kéri, hogy készítsen elő szembelnyomás méréshez.

Tájékoztassa a beteget a vizsgálat menetéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- glaukóma tünetei
- a beteg pszichés, szomatikus előkészítése
- érzéstelenítő szemcsepp helyes használata
- szembelnyomás mérés menete
- normál és élettanitól eltérő értékek
- dokumentálás, lelevezés
- aszepszis, antiszepszis szabályainak szigorú betartása
- biztonságos, balesetmentes környezet biztosítása

9. feladat

A beteget a családorvos utalta be röntgenvizsgálatra, tüdő tuberkulózis iránydiagnózissal. A beteg sokat kérdez a betegséggel kapcsolatban, kevés információval rendelkezik.

Tájékoztassa a beteget a vizsgálat céljáról! Ismertesse a betegség lényegét!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- rizikófaktorok, okok
- aktív immunizálás: BCG oltás
- idült gyulladás, tuberculum
- tuberkulózis tünetei
- mellkasröntgen-vizsgálat lényege, célja, menete
- a betegek és dolgozók sugárvédelme
- segédkezés a beteg vetkőzésében és öltözésében
- a vizsgálat dokumentálása, lelevezés

10. feladat

A beteget gyakori angina pectoris fájdalmai miatt szívkatéteres vizsgálatra jegyezték elő. Fél, hogy állapot súlyosbodása egyszer végzetes lehet.

Készítse fel a beteget a vizsgálatra!

A beteg felkészítése során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a vizsgálat célja, szükségessége
- a beteg felvilágosítása kompetencián belül
- a beteg pszichés felkészítése
- a beteg szomatikus felkészítése

- a vizsgálathoz szükséges egyéb leletek
- kontrasztanyag vizsgálat esetén információ gyógyszer-, jóderzékenységről
- a katéterezés alatti további beavatkozási lehetőségek
- folyamatos észlelés, monitorozás
- lehetséges szövődmények
- aszepszis – antiszepszis a vizsgálat során
- feladatok, ellátás a vizsgálat után

11. feladat

A beteget tíz napja egy kullancs csípte meg, ezt eltávolították, jelenleg neurológiai tünetei vannak. A diagnózis megerősítéséhez (encephalitis) liquorvizsgálatot végez az orvos. Ismertesse a beteggel a punkció lényegét, a liquorvizsgálat irányát!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a lumbálpunkció célja, menete
- a liquor megfigyelése
- a liquor laboratóriumi vizsgálata

12. feladat

A meddőség kivizsgálása során méhkürt elzáródás gyanúja áll fenn, ezért laparoszkópiás beavatkozást fognak végezni.

Beszéljen a beteggel a beavatkozásról!

A beszélgetés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a meddőség
- testi-lelki megterhelések a pár kivizsgálása során
- a laparoszkópia lényege, az asszisztens feladatai a beavatkozás előtt, alatt és után

13. feladat

A terhes nő 16. héten végzett szérum AFP-szintje az átlagnál magasabb, ezért magzatvízvizsgálatra/amniocentézisre kerül sor.

Beszélje meg a kismamával a vizsgálat lényegét, szükségességét!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- szülészeti anamnézis
- az amniocentézis menete, lényege
- a vizsgálattal kimutatható rendellenességek
- az asszisztens feladatai a vizsgálat során
- magzatvízvizsgálat iránya

14. feladat

A terhesgondozás során vércsoport és Rh-faktor meghatározására kell vért vennie. Tájékoztassa a kismamát a vizsgálatok lényegéről, céljáról, menetéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a terhesség gyanújelei, valószínű jelei, biztos jelek
- az első terhesvizsgálat (fizikális és laboratóriumi)
- vércsoport A, B, 0 és Rh-faktor meghatározás lényege, célja

15. feladat

A beteget prosztatatarákkal kezelték. A beteg követése, állapotának monitorizálása félévente történik, rectalis vizsgálat, ultrahangvizsgálat, illetve vérből PSA (prosztata specifikus antigén) -érték meghatározásával.

Ismertesse az osztályra gyakorlatra érkező tanulókkal a betegség lefolyását, a kontrollvizsgálatok jelentőségét!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a betegség kialakulását előidéző tényezők
- a kórlefordítás négy stádiuma
- a prosztatatarák tünetei
- prosztata specifikus antigén/ PSA-érték meghatározása vérből
- transrectalis ultrahangvizsgálat
- rectalis vizsgálat

16. feladat

A betegnek veseköves rohama volt. A kő pontos elhelyezkedésének meghatározására intravénás urográfiára van előjegyezve.

Mondja el betegének a vesekövesség lényegét és az urográfia menetét!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- kőképzésre hajlamosító tényezők
- a vesekövesség tünetei
- a veseköves fájdalom jellemzői
- a betegség kezelésének lehetőségei
- az urográfia lényege
- a beteg szomatikus előkészítése a vizsgálatra
- kontrasztanyag-allergia ellenőrzése
- teendők a vizsgálat alatt, után

17. feladat

A betegnél asthma bronchialet állapítottak meg. Egyre többször befulladás, kontrollra érkezett. Rutin eljárásaként légzésfunkciós vizsgálatot végeznek.

Tájékoztassa állapotáról és a vizsgálat menetéről a beteget!

A tájékoztató során az alábbi szempontokra térjen ki:

- asthma bronchialet kiváltó tényezők
- asthma bronchiale tünetei, prognózisa
- a légzésfunkciós vizsgálat célja, menete, a beteg együttműködése

18. feladat

Több éve ismert cukorbetegnél alsóvégtagi érszűkültre utaló tünetek jelentkeztek, ezért érszűkületmérés/Doppler-vizsgálat elvégzésére kerül sor. A beteg nem volt még ilyen vizsgálaton, nem érti, milyen összefüggés van az alapbetegsége, és az érszűkület között. Magyarázza el a betegség szövődményeit, a vizsgálat célját, menetét!

A magyarázat során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a cukorbetegség rizikófaktorai, típusai, tünetei
- a cukorbetegség szövődményei
- micro-, macroangiopathia
- Doppler-vizsgálat célja, leírása, menete

19. feladat

Nőgyógyászati szakrendelésre érkező betegnél gonorrhoea iránydiagnózis megerősítésére hüvelyváladék-minta vétele történik.

Készítse fel a beteget a hüvelyváladék-minta vételére!

Tájékoztassa betegét a szexuális úton terjedő betegségekről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a betegség kialakulását elősegítő tényezők
- a szexuálhigiéné fontossága
- megfelelő párkapcsolatok
- STD (szexuális érintkezéssel közvetített fertőzések) – gonorrhoea tünetei, kórlefolyása
- a hüvelyváladék-minta vételének szabályai
- a beteg pszichés és szomatikus felkészítése

20. feladat

Vidéki kistelepülés általános iskolájának egyik tanulójánál hepatitis A vírus igazolódott. Több gyermek is bizonytalan tünetekkel jelentkezett a háziorvosnál.

Ismertesse a diákok tanárával a teendőket, mondja el az eset kapcsán a tudnivalókat!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- elsődleges, másodlagos mozgató erők
- fertőző betegek jelentése és nyilvántartása
- izolálás
- a beteg környezetének (közösségének) szűrése
- vérvétel májfunkciós próbára
- a környezet specifikus (passzív immunizálás) és aspecifikus védelme

21. feladat

Ismert veseköves beteg kontrollvizsgálatra érkezett.

Ismertesse az általános, illetve urológiai vizsgálatokat a beteggel!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a további vesekő kialakulásának megelőzése, a köves beteg gondozása
- urológiai vizsgálatok: ultrahangvizsgálat, natív vesefelvétel, intravénás urográfia
- általános vizsgálatok: EKG, Se ionok, Se kreatinin, májfunkció, vérkép
- vizelet vegyhatása, vizelet üledék és tenyésztés

22. feladat

63 éves nőbeteg visszatérő alhasi panaszokkal, égő-csípő fájdalommal járó vizeletürítési panaszokkal érkezik. Az antibiotikum kezelések után is vizeletében baktérium tenyészet mutatható ki. Az orvos cisztoszkópiát rendel el, melynek során vizeletminta-vétel is történik.

Beszélje meg a beteggel a vizsgálat célját, fontosságát!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- az asszisztens feladatai cisztoszkópia előtt, alatt, után
- a vizelet normális és kóros elváltozásai
- a vizeletvizsgálat kivitelezése, értékelése, a kóros elváltozások okai
- a vizelet laboratóriumba küldésének szabályai

23. feladat

A rendelőbe érkező beteg nyomásérzékenységről számol be az arcüreg elülső falán, előrehajlaskor feszülő fájdalmat érez az arcüreg felett. Sinusitis acuta diagnózis igazolására orrmelléküreg röntgenvizsgálatát és az orrváladék mikrobiológiai vizsgálatát rendeli el az orvos.

Tájékoztassa a beteget betegségéről és a vizsgálatok céljáról, menetéről!

A tájékoztató során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a betegség kialakulása, hajlamosító tényezők
- a betegség patomechanizmusa
- orrmelléküreg röntgenvizsgálat célja, menete, a beteg elhelyezése, szomatikus előkészítése
- orrváladék vételének eszközei, menete

24. feladat

Röntgen- és izotóplaborban dolgozó asszisztens a szokásos éves vérképkontroll vizsgálatra érkezett. Az utóbbi időben fáradékony, étvágytalan, fejfájásról, szédülésről számol be. A doziméter készüléke magasabb sugárterhelést mutatott.

Beszéljen a kollégával az esetről!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- sugárzó energia mint kórok
- a dolgozók sugárvédelme
- betegek sugárvédelme
- doziméter használata
- csontvelő károsodás következményei (anémia, leukémia)
- kvalitatív-quantitatív vérvizsgálat

25. feladat

Járóbeteg rendelésen a várakozó betegek közül egy férfi hirtelen eszméletét veszti, merev, majd rángógörcsök láthatók, szája habzik. A beteg figyelemfelhívó karkötőt visel, melyen az „epilepszia” jelzés található.

Tájékoztassa az orvost a látottakkal kapcsolatban, beszéljék meg a további teendőket!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- teendők epilepsziás nagyroham esetén
- EEG vizsgálat célja, fajtái
- az asszisztens feladatai a vizsgálat előtt, alatt, után

26. feladat

29 éves fiatal nő orrfolyásos, szemviszketéses panaszokkal érkezik. Orvosa Prick-teszt vizsgálatot végez.

Tájékoztassa a beteget a vizsgálat céljáról, lényegéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- immunrendszer felépítése, működése
- allergia típusa, tünetei
- allergének csoportosítása
- az allergia diagnosztizálásának lehetőségei: Prick-teszt

27. feladat

Édesanya 8 hónapos csecsemőjével érkezik a gyermekszakrendelésre. A csecsemő cyanotikus, nehézlégzése van, hangja szörcsölő, lázas (38,5°C). Az orvos Astrup-vizsgálatot rendel el.

Beszélje meg az édesanyával a vizsgálat szükségességét, kivitelezését!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- alsó légúti megbetegedések felosztása, tünetei
- a vizsgálattal kapott értékek, paraméterek
- a sav-bázis egyensúlyzavarok okai, kezelése
- az Astrup-vizsgálat kivitelezése, dokumentálása

28. feladat

Új beteg érkezik a rendelőbe EKG vizsgálatra, beutalóval. A beutalón nehézlégzés szerepel. A beteg beszéde nehezen érthető, zihálva, szaporán veszi a levegőt. Amikor Ön elhelyezi őt a vizsgálathoz, a beteg nem marad fekvő, mert nem kap levegőt.

Nyugtassa meg a beteget! Tájékoztassa a vizsgálat menetéről, szükségességéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a nehézlégzés lehetséges okai
- a keringési betegségek tünetei
- az elváltozások kimutatására szolgáló vizsgáló eljárások
- az EKG vizsgálat menete, az eredmény értékelése

29. feladat

16 éves leány érkezik a bőrgyógyászati szakrendelésre. Bal orrszárnyán lencsényi anyajegy található, ami lassan növekszik, és esztétikai zavart okoz.

Beszélje meg a beteggel, az eltávolítással kapcsolatos teendőket!

A megbeszélés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- anyajegyek fajtái, jellemzői, az anyajegyek megfigyelésének jelentősége
- a biopszia célja, fajtái, eszközei
- a beteg pszichés-szomatikus előkészítése, az asszisztens feladatai a vizsgálat előtt, alatt, után, a beteg tájékoztatása a beavatkozás utáni teendőkről
- a vizsgálat kivitelezése

30. feladat

35 éves nőbeteg deréktáji fájdalommal, alhasi panaszokkal érkezik. Hőemelkedése, időnként láza van (38,5 °C). Az orvos natív veseröntgen vizsgálatot rendel el.

Készítse fel a beteget a vizsgálatra!

A felkészítés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a képalkotó eljárások csoportosítása, ezek előnyei és hátrányai
- a röntgen laboratóriumok jellemzői
- a betegek és a dolgozók sugárvédelme
- a natív röntgenfelvétel célja
- a beteg előkészítése pszichésen és szomatikusan a röntgenvizsgálatra
- a vesebetegségek csoportosítása, a vesebetegségek jellemző hármas tünetegyüttese

31. feladat

62 éves férfibeteg érkezik a rendelőbe. A beteg leromlott fizikai állapotban van, sokat köhög, étvágya romlott az utóbbi időben. Az orvos köpetvizsgálatot rendel el. Tájékoztassa a beteget a mintavétel menetéről, szükségességéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a légzőrendszer működése, védekező mechanizmusok
- a köpet jellemzői
- a köpet jellegzetességei a különböző betegségekben
- a köpetminta vételének menete
- aszepszis – antiszepszis a mintavétel során
- az asszisztens feladatai a mintavétel előtt, alatt és után
- a minta vizsgálatra küldése, dokumentáció

32. feladat

54 éves, diabeteses nőbeteg érkezik a rendelőbe azzal a panasszal, hogy a lábát feltörte a cipő, de a seb nem gyógyul, egyre nagyobb, az utóbbi napokban váladékozik is. Közben panaszait sorolja, kér egy pohár vizet, mert kiszáradt a szája. Elmondása szerint az inzulint rendszeresen beadja magának, de a vércukorszint-mérője szervizben van.

Az orvos kéri, hogy ellenőrizze a beteg vércukorszintjét, és vegyen sebváladék-mintát vizsgálatra.

Tájékoztassa a beteget a vizsgálatokról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a vércukorszint
- a vércukorszint ellenőrzésének fontossága
- az emelkedett vércukorszint hatása a szervezetre, az egyes szervrendszerek működésére
- a sebgógyulás sajátosságai cukorbetegségben
- a sebváladék-minta vételének menete
- a vizsgálat jelentősége, eredménye

33. feladat

Édesanya érkezik 3 éves gyermekével. A gyermek napok óta lázas, étvágytalan, sokat sír, a citromos teát nem fogadja el, inkább vizet kér. Két napja fájlalja a fülét is. Az édesanya a várakozás alatt vette észre, hogy a gyermek egyik füléből váladék ürül.

Vizsgálat után a diagnózis: tonsillitis, otitis media acuta. Az orvos torok- és fülváladék vizsgálatot kér.

Tájékoztassa az édesanyát a mintavétel menetéről, szükségességéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a felsőlégúti betegségek jellemzői gyermekkorban

- a fertőzések terjedése a légutakról a fülbe
- a fül gyulladásos megbetegedései
- a torokváladék-minta vételének menete, szükségessége
- a fülváladék-minta vételének menete, szükségessége
- a vizsgálatok eredménye, jelentősége

34. feladat

A rendelőintézetben egészségnapot szerveznek. Ön végzi a koleszterinszint mérését. Tájékoztassa a mérésre jelentkezőket a vizsgálat menetéről, a várható eredményekről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a normál koleszterinszint
- HDL- és LDL-koleszterin
- a vizsgálat menete
- a tesztcsík alkalmazásának jelentősége
- a vizsgálat eredménye
- az asszisztens feladatai a vizsgálat előtt, alatt és után